

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4CoKR/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113227819
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Ragan
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7113227819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Ragana a sudcov JUDr. Slávky Maruščákovej a JUDr. Júliusa Tótha v spore žalobkyne: JUDr. Jana Závodská, správca konkurznej podstaty úpadcu: MILKCENTRUM, s.r.o. "v konkurze", Textilná 4, 040 01 Košice, IČO: 36 184 136, so sídlom kancelárie: Slovenskej jednoty 8, 040 01 Košice, zn. správcu: S 737, zastúpená: JUDr. Tomášom Sabadošom, LL.M., advokátom, Floriánska 19, 040 01 Košice – mestská časť Staré Mesto, IČO: 51 855 496, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XXX, XXX XX, zastúpený: JUDr. Dušanom Antolom, advokátom, Krivá 23, 040 01 Košice – mestská časť Staré Mesto, IČO: 31 962 238, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 27. apríla 2022, č.k. 29Cbi/10/2013-505, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Košice I z 27. apríla 2022, č.k. 29Cbi/10/2013-505.
- II. Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

I. Kúpna zmluva na predaj nehnuteľností, uzatvorená podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 8.6.2009, ktorou úpadca MILKCENTRUM s.r.o., IČO: 36 184 136, so sídlom: Sokolovská 7, 040 11 Košice previedol nehnuteľnosti v katastrálnom území C. na žalovaného, zapísané na liste vlastníctva č. XXX, ako parcely registra „C“: par. č. 19 o výmere 220 m² druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria; par. č. 151/1 o výmere 1 131 m² druh pozemku: záhrady, spoluvlastnícky podiel 6/645 v pomere k celku. Nehnuteľnosti v katastrálnom území C., zapísané na liste vlastníctva LV č. XXX, (v súčasnej dobe LV č. XXX) ako parcely registra „E“, par. č. 197 o výmere 604 m², druh pozemku: orná pôda, spoluvlastnícky podiel 1/6 v pomere k celku. Nehnuteľnosti v katastrálnom území C., zapísané na liste vlastníctva LV č. XXX ako parcely registra „E“ par. č. 1546 o výmere 6 517 m², druh pozemku: orná pôda, spoluvlastnícky podiel 1/8 v pomere k celku. Nehnuteľnosti v katastrálnom území C., zapísané na liste vlastníctva LV č. XXX ako parcely registra „E“ par. č. 1545/2 o výmere 6 014 m², druh pozemku: orná pôda, spoluvlastnícky podiel 1/16 v pomere k celku. Nehnuteľnosti v katastrálnom území C., zapísané na liste vlastníctva LV č. XXX ako parcely registra „C“ par. č. 122 o výmere 626 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria; par. č. 114 o výmere 139 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria; par. č. 443/3 o výmere 1 924 m², druh pozemku: záhrady; par. č. 443/4 o výmere 1 129 m², druh pozemku: orná pôda, spoluvlastnícky podiel 1/1 v pomere k celku je voči veriteľom konkurzného konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 31K/28/2012 neúčinná.

Žalovaný je povinný vydať peňažnú náhradu vo výške 22.485,- eur do konkurznej podstaty a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyni priznáva plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

III. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa žalobou, ktorú doručila súdu prvej inštancie dňa 7.10.2013 sa domáhala určenia, že Kúpna zmluva na predaj nehnuteľností, uzatvorená podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 8.6.2009, ktorou úpadca previedol tam špecifikované nehnuteľnosti je voči veriteľom konkurzného konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 31K/28/2012 neúčinná. Ďalej sa domáhala, aby žalovaný bol povinný zaplatiť peňažnú náhradu vo výške 84.986,85 eur do konkurznej podstaty. Žalobu odôvodnila tým, že Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 17.10.2012, č.k. 31K/28/2012 - 99 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka MILKCENTRUM, s.r.o. Správcom konkurznej podstaty úpadcu je žalobkyňa. Úpadca predmetnou Kúpnou zmluvou zo dňa 8.6.2009 previedol nehnuteľnosti (ornú pôdu o výmere 2 420,17 m², zastavané plochy a nádvorie o výmere 765 m² a záhrady o výmere 1 934,52 m²) na žalovaného ako spriaznenú osobu a to za neprimerane nízku cenu 1.200,- eur, s úmyslom ukrátiť svojich veriteľov. Žalovaný je spriaznenou osobou úpadcu podľa § 9 ZKR, keďže spoločník a zároveň konateľ úpadcu a žalovaný, ktorí uzatvorili kúpnu zmluvu je totožná osoba, Nazmi Fakhouri. S poukazom na ustanovenie § 60 ZKR je preukázané, že úpadca naplnil skutkovú podstatu ukracujúceho právneho úkonu. Úpadca v období rokov 2007 až 2010 poprevádzal všetok svoj majetok väčšinou na spriaznené osoby, za neprimerane nízke ceny a tieto nevýhodné a účelové transakcie mohli mať za následok úpadok úpadcu s cieľom ukrátiť veriteľov úpadcu. Úpadca na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 17.6.2009 predal kupujúcemu D. E. spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXX, k.ú. C. za cenu 2.290,- eur, čo predstavuje 26,55 eur/m². Uvedený spoluvlastnícky podiel bol pôvodne uvedený aj v Kúpnej zmluve zo dňa 8.6.2009, následne z nej bol vyčiarknutý. Ďalej žalobkyňa poukázala aj na ďalšie kúpne zmluvy, podľa ktorých boli prevedené nehnuteľnosti (orná pôda) v k.ú. C. za cenu 3,32 eur/m², resp. 19,92 eur/m². Žalobkyňa zároveň žiadala, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť finančnú náhradu vo výške 84.986,85 eur (16,60 eur/m²) do konkurznej podstaty.

3. Žalovaný navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Nesúhlasil, že Kúpna zmluva zo dňa 8.6.2009 bola uzavretá za neprimerane nízku cenu a s úmyslom ukrátiť veriteľov úpadcu. Uviedol, že úpadca pôvodne nadobudol od predávajúcej p. E. E. nehnuteľnosti pôvodne zapísané na LV č. XXX. Potom ako p. E. zistila, že previedla na úpadcu aj pozemky pod jej rodinným domom, resp. prísluší k jej domu, žalovaný zabezpečil vykonanie nápravy a to spätným prevodom. Poukázal, že dve parcely pôvodne evidované na LV č. XXX ako parcely reg. „C“ č. 443/3 a č. 443/4 sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce, teda nemožno očakávať, že sa z nich v krátkej budúcnosti stanú pozemky, ktoré bude možné prekvalifikovať na stavebné pozemky. Ďalej spochybnil výšku trhovej ceny uvádzanej žalobkyňou 26,50 eur/m², resp. 19,92 eur/m², keďže spornou kúpnou zmluvou sa prevádzali iba podiely na nehnuteľnostiach. Zároveň nesúhlasil so závermi žalobkyňou predloženého znaleckého posudku č. 12 – 2/2013, vypracovaného F. G. H., z dôvodu nesprávne použitej hodnoty (pozemky sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce) a znaleckého posudku č. 120/2013, vypracovaného Ing. Jánom Pojezdalom, ktorý určil neprimerane vysokú hodnotu pozemkov. Dôvodil, že všeobecná hodnota nehnuteľností v Kúpnej zmluve zo dňa 8.6.2009 je 1.050,68 eur, teda žalovaný nadobudol nehnuteľnosti za bežných trhových podmienok, za primerané protiplnenie 1.200,- eur, preto nedošlo k ukráteniu veriteľov úpadcu.

4. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 10.7.2012, sp. zn. 31K/28/2012, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 136/2012 dňa 17.7.2012 sa začalo konkurzné konanie voči dlžníkovi MILKCENTRUM, s.r.o. Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 17.10.2012, č.k. 31K/28/2012 - 99 uverejneným v Obchodnom vestníku č. 205/2012 dňa 23.10.2012 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu a uznesením zo dňa 15.02.2013, č.k. 31K/28/2012 - 230, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2013, bola za správcu konkurznej podstaty úpadcu ustanovená žalobkyňa.

5. Z Kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi MILKCENTRUM, s.r.o. ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim dňa 8.6.2009, ktorú v mene predávajúceho podpísal Nazmi Fakhouri a v mene kupujúceho taktiež Nazmi Fakhouri okrem iného vyplýva, že predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedenými v žalobe za kúpnu cenu 1.200,- eur.

6. Súd prvej inštancie vec právne posudzoval podľa ustanovení § 9 ods. 1 a 2, § 57 ods. 1 až 4, § 59, § 60 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKR), ktoré upravujú okruh spriaznených osôb úpadcu, právo odporovať právnomu úkonu, odporovanie zvýhodňujúcemu právnomu úkonu, odporovanie ukracujúcemu právnomu úkonu.

7. Súd prvej inštancie uviedol, že dospel k záveru, že Kúpna zmluva zo dňa 8.6.2009 napĺňa skutkovú podstatu zvýhodňujúceho právneho úkonu.

8. Poukázal, že A. B. bol v rozhodnom čase jej uskutočnenia spoločníkom a zároveň konateľom úpadcu, teda spriaznenosť medzi úpadcom a žalovaným je nepochybne preukázaná. Keďže štatutárnym orgánom úpadcu a kupujúcim bola tá istá fyzická osoba, je nevyvrátiteľné, že žalovaný mal vedomosť o úmysle ukrátiť veriteľov úpadcu.

9. Poukázal súd prvej inštancie, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v čase uzavretia Kúpnej zmluvy zo dňa 8.6.2009 mal úpadca neuhradené splatné pohľadávky, čo vyplýva z konkurzných prihlášok jednotlivých veriteľov. Uvedených veriteľov žalovaný ukrátil, keďže v postavení konateľa úpadcu previedol majetok na iné osoby, v dôsledku čoho sa majetok úpadcu zmenšil do takej miery, že nie je možné uspokojiť ich prihlásené pohľadávky do konkurzu.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že spornou medzi stranami bola hodnota prevedených nehnuteľností, od ktorej sa odvíja suma, ktorú žiada žalobkyňa vydať do konkurznej podstaty. Za účelom zistenia ich všeobecnej hodnoty, súd prvej inštancie nariadil v konaní znalecké dokazovanie. Všeobecná hodnota sporných nehnuteľností bola stanovená znaleckými posudkami č. X/XXXX znalca F. I. J. na 885,- eur a č. XXX/XXXX znalca F. E. K. na 21.600,- eur, spolu 22.485,- eur.

11. Žalobkyňa s poukazom na ustálenie hodnoty prevádzaných nehnuteľností na základe znaleckého dokazovania v konaní, podaním zo dňa 23.11.2021 spresnila petit žaloby a žiadala vydať do konkurznej podstaty úpadcu peňažnú náhradu vo výške 22.485,- eur.

12. Žalovaný sa k znaleckým posudkom nevyjadril.

13. Súd prvej inštancie poukázal, že žalovaný navrhol žalobkyni uzatvorenie súdneho zmiernu s tým, že by uhradil do konkurznej podstaty úpadcu sumu 10.000,- eur.

14. Súd prvej inštancie poukázal na zásadu sudcovskej koncentrácie konania a na trestné konanie sp.zn. 3T/50/2015, kde žalovaný bol neprávoplatne uznaný za vinného z prečinu poškodzovania veriteľa tým, že odpredal na základe siedmich kúpno-predajných zmlúv (vrátane zmluvy zo dňa 8.6.2009) majetok vo vlastníctve úpadcu.

15. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a preto jej vyhovel.

16. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 a § 262 C.s.p. a s poukazom na úspech žalobkyne, priznal jej nárok na náhradu trov konania, na ktorých úhradu zaviazal neúspešného žalovaného.

17. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť, keďže nesúhlasil so skutkovým stavom uvedeným v rozsudku. Odvolanie odôvodnil tým, že žalobkyňa nemôže tvrdiť, že Kúpna zmluva zo dňa 8.6.2009 bola uzatvorená za neprimerane nízku cenu, keďže nie je odborník na stanovenie ceny nehnuteľností. Kúpna zmluva zároveň nebola uzatvorená s úmyslom ukrátiť veriteľov úpadcu. Poukázal, že úpadca disponoval veľkým množstvom nehnuteľností, ktoré boli ponúknuté veriteľovi ASP CZECH s.r.o., ktorý tieto odmietol prevziať. Ak by úpadca a žalovaný mali úmysel ukrátiť tohto veriteľa, k takejto ponuke by nedošlo. Pôvodcom všetkých problémov úpadcu a žalovaného je spoločnosť ASP CZECH s.r.o., voči ktorej úpadca eviduje záväzky vo výške 336.538,35 eur. Úpadca zároveň eviduje pohľadávky voči svojim dlžníkom vo výške 328.135,39 eur, pričom správkyňa sa nevyjadrila či a ako tieto pohľadávky uplatnila. Nemožno pritom selektovať obchodné a finančné aktivity úpadcu, pretože spolu súvisia. Ďalej žalovaný opísal

priebeh obchodnej spolupráce úpadcu a veriteľa ASP CZECH s.r.o. Namietal, že ASP CZECH s.r.o. neuplatnila a neprevzala finančné prostriedky z dokumentárneho akreditívu a cesie v COMMERZBANK AG Bratislava a preto navrhol vykonať dokazovanie bankovými dokumentmi ako aj vyšetrovacím spisom ORPZ Košice ČVS: 1632/5/OEK/KE-2011. Úpadca sa nezbavoval žiadneho majetku na úkor svojich veriteľov, týchto nepoškodil a neukrátil. Žalovaný citoval ustanovenia § 57, § 60, § 9, § 14, § 23 ZKR. Ďalej uviedol, že považuje žalobu za neopodstatnenú, nedôvodnú a v rozpore so zákonom. K prevodu nehnuteľností došlo preto, aby finančné prostriedky za to utŕžené boli použité na úhradu nevyhnutných nákladov úpadcu. Zároveň poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 8CoKR/27/2012 zo dňa 27.2.2013 a Najvyššieho súdu SR sp.zn. ObdoV/16/2003, ktoré dali jednoznačne za pravdu žalovanému. Napokon žalovaný poukázal na obsah svojho podania zo dňa 26.10.2016 v spore, kde uvádzal hodnotu sporných pozemkov 894,46 eur.

18. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Uviedla, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na zistenie skutkového stavu, správne ho vyhodnotil a na základe dostatočne zisteného skutkového stavu rozhodol, použil správnu právnu normu, ktorú správne interpretoval. Predmetom Kúpnej zmluvy zo dňa 8.6.2009 boli pozemky v intraviláne obce a tiež poľnohospodárska pôda, preto súd prvej inštancie znaleckými posudkami znalcov F. I. J. a F. E. K. zistil všeobecnú hodnotu prevádzaných pozemkov. Znalci ju ustálili na sumu 22.485,- eur. Tieto znalecké posudky žalovaný nenamietal. V konaní bolo preukázané, že žalovaný je spriaznenou osobou úpadcu v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 ZKR. Úpadca po uzavretí kúpnych zmlúv, ktorými previedol celý svoj majetok na tretie osoby nedisponuje majetkom, ktorý by stačil čo i na čiastočné uspokojenie prihlásených pohľadávok veriteľov. Vzhľadom na to, že v spore sú úpadca a žalovaný spriaznené osoby, úmysel úpadcu ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany – žalovaného o tomto úmysle sa predpokladá. Ide o vyvrátiteľnú právnu domnienku, ktorá platí kým sa nepreukáže opak. Dôkazné bremeno na preukázanie existencie či neexistencie úmyslu úpadcu ukrátiť veriteľov a vedomosť o tomto úmysle je na žalovanom. Žalobca preukázal aj existenciu ďalšej podmienky a to ukračovanie uspokojenia riadne prihlásených, zistených pohľadávok, ktoré existovali a boli splatné ešte pred vyhlásením konkurzu a pred uzavretím odporovanej kúpnej zmluvy, čo vyplýva z predložených prihlášok veriteľov úpadcu do konkurzu, ktoré boli zistené a to: obec Vajkovec, Slovenská konsolidačná a.s., Union zdravotná poisťovňa a.s., Slovenská republika – Krajský súd Bratislava a ASP CZECH s.r.o. Predmetom sporu, ani predmetom konkurzného konania nie je skúmať príčinu vzniku záväzkov úpadcu. Závery rozhodnutí súdov, na ktoré poukazoval žalovaný v podanom odvolaní nie sú aplikovateľné na prejednávany spor, keďže sa týkajú žaloby o určenie popretej pohľadávky, resp. určenia neúčinnosti ručiteľského vyhlásenia spoločnosti – úpadcu ako avalistu na vlastnej zmenke.

19. Žalovaný v odvolacej replike opätovne namietal skutočnosti uvádzané už v podanom odvolaní. Doplnil, že znalecké posudky vypracované v konaní nie sú správne, tieto napáda v celom rozsahu a žiada, aby bolo vykonané dokazovanie ústavom.

20. Žalobca v odvolacej duplike poukázal na ustanovenie § 365 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Zvýraznil, že žalovaný v priebehu konania nenamietal ustanovených znalcov a ani závery predložených znaleckých posudkov.

21. Žalovaný v podaní zo dňa 2.11.2022 uviedol, že nemal žiaden úmysel ukrátiť veriteľov. Prevod podľa Kúpnej zmluvy zo dňa 8.6.2009 sa týkal sotva 1 % majetku úpadcu. K tejto skutočnosti došlo len preto, aby pre spoločnosť úpadcu zabezpečil finančné prostriedky na nájom a ostatné nevyhnutné náklady. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 7C/143/2010, ktorým bol zamietnutý návrh veriteľa ASP CZECH s.r.o. proti odporcovi Ing. Samerovi Khouri o neúčinnosť kúpnych zmlúv zo dňa 12.5.2010 a dňa 31.5.2010, uzatvorených medzi úpadcom a Ing. Samerom Khourim. Taktiež bola zamietnutá žaloba žalobkyne proti Ing. Samerovi Khouri o neúčinnosť právnych úkonov – kúpnej zmluvy zo dňa 26.4.2010 v konaní sp.zn. 26Cbi/21/2013. Žalobkyňa vzala aj ďalšie žaloby o neúčinnosť právnych úkonov voči odporcovi F. L. M. späť a konanie bolo zastavené. Napokon poukázal na znalecké posudky Ing. Ladislava Toporčáka, ktorý ohodnotil prevádzané parcely na sumu 610,93 eur, znalca F. G. H., ktorá ohodnotila sporné parcely na sumu 894,46 eur a znalca Ing. Róberta Dlhoša, ktorý sporné parcely ohodnotil na sumu 885,- eur. Keďže žalovaný zaplatil sumu 1.200,- eur, je úvaha o ukrátení veriteľov neopodstatnená.

22. Žalovaný v ďalšom podaní zo dňa 21.12.2022 uviedol, že 87,11 % žalovanej sumy pripadá na pozemky pôvodne vo vlastníctve pani E. E., ktoré boli prevedené do vlastníctva úpadcu omylom a následne boli vrátené. Zároveň vzniesol výhrady k vykonanému znaleckému dokazovaniu a predložil znalecký posudok č. 197/2022, podľa ktorého hodnota pozemku KN C č. 112 predstavuje sumu 10.260,14 eur a pozemku č. 114 sumu 804,81 eur.

23. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 C.s.p. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

24. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 C.s.p. odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

25. Z hľadiska procesnej ekonómie odvolací súd primárne upriamuje pozornosť žalovaného na zodpovednosť odvolateľa za vymedzenie svojich odvolacích dôvodov a na to nadväzujúcu principiálnu viazanosť odvolacieho súdu takto formulovanými dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.). Odvolací súd nemôže (princíp rovnosti sporových strán a princíp kontradiktórnosti súdneho konania) za odvolateľa (resp. za sporovú stranu) z vlastnej iniciatívy dotvoriť/vymyslieť právnu argumentáciu slúžiacu na spochybnenie záverov súdu prvej inštancie.

26. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a právnym posúdením. Posúdil, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

27. Žalovaný odvolaním napadol rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho vyhodnotenia uskutočneného súdom prvej inštancie. Odvolací súd vo všeobecnosti k námietke ohľadom nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie uvádza, že ak žalovaný v podanom odvolaní namietal skutkové závery súdu prvej inštancie, jeho námietka vo svojej podstate smeruje voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2011, sp. zn. 3Cdo/204/2009, v zmysle ktorého „...dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C.s.p.)“. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami a právnymi názormi strán sporu (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto základného práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, alebo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

28. Zákon nepredpisuje, a ani predpisovať nemôže pravidlá, z ktorých by malo vychádzať hodnotenie jednotlivých dôkazov, tak hodnotenie ich vzájomnej súvislosti. Je tomu preto, že hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový postup, ktorého podstatou sú jednak dielčie, jednak komplexné závery sudcu o vierohodnosti správ získaných vykonaním dôkazov, ktoré sú potom podkladom pre záver o tom, ktoré skutočnosti stranami tvrdené má sudca za preukázané, a ktorými tvorí zistený skutkový stav. Základom hodnotiaceho postupu sudcu sú okrem ľudských a odborných skúseností pravidlá logického myslenia, ktorá tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Je na zvážení súdu, ktorému dôkaznému prostriedku prizná väčšiu vypovedaciu schopnosť a vierohodnosť. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

29. Odvolací súd nezistil taký postup súdu prvej inštancie, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutia súdu prvej inštancie sa opierali o nesporné tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní.

30. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností dospel k správne právnemu záveru, keď na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy, svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie. Okolnosti namietané žalovaným v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie. Odvolací súd si osvojil správne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutí súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

31. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, k odvolaniam žalovaného a k podstatným tvrdeniam strán sporu v tomto odvolacom konaní, odvolací súd udáva:

32. Podľa § 60 ods. 1 ZKR, odporovať možno tiež každému právnemu úkonu, ktorým dlžník ukrátil svojich veriteľov (ďalej len „ukracujúci právny úkon“), ak bol urobený s úmyslom dlžníka ukrátiť svojich veriteľov a tento úmysel bol alebo musel byť druhej strane známy.

33. Podľa § 60 ods. 2 ZKR ak ide o právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak.

34. Podľa § 60 ods. 3 ZKR odporovať možno len tým ukracujúcim právnym úkonom, ktoré boli urobené počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania.

35. Podľa § 9 ods. 1 ZKR spriaznenou osobou právnickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie a) štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby, b) fyzická osoba alebo iná právnická osoba, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť, c) štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby uvedenej v písmene b), d) blízka osoba 3) fyzickej osoby uvedenej v písmenách a) až c), e) iná právnická osoba, v ktorej má právnická osoba alebo niektorá z osôb uvedených v písmenách a) až d) kvalifikovanú účasť.

36. Hmotno-právny inštitút odporovateľnosti právnym úkonom v konkurznom konaní je upravený v ZKR. Jednotlivé skutkové podstaty odporovateľnosti právnym úkonom sú upravené v ustanoveniach § 58 až § 61 ZKR, pri ktorých v spojení s § 57 ods. 4 ZKR základnou, to znamená primárnou hmotnoprávnou podmienkou odporovateľnosti je preukázanie, že úkon, ktorému sa odporuje, je úkonom dlžníka a súčasne nevyhnutnou podmienkou k tomu, aby išlo o odporovateľný právny úkon, je aj preukázanie, že tento konkrétny právny úkon spôsobil ukrátenie veriteľa (veriteľov) úpadcu - dlžníka (hoci v prípade skutkovej podstaty ukracujúcich právnych úkonov upravenej v § 60 ZKR je tento hmotno-právny predpoklad ukrátenia veriteľov úpadcu explicitne vyjadrený aj priamo v § 60 ods. 1 ZKR).

37. K ukráteniu veriteľa, príp. veriteľov dlžníka - úpadcu dochádza jednak vtedy, ak dlžník mal pred vykonaním odporovaného právneho úkonu dostatok majetku na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov, avšak po účinnosti tohto právneho úkonu už jeho majetok nepostačoval na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov a jednak aj vtedy, ak dlžník nemal ani pred vykonaním odporovaného právneho úkonu dostatok majetku na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov, avšak po účinnosti tohto právneho úkonu sa miera uspokojenia pohľadávok veriteľov ešte viac zníži.

38. V konaní nebolo medzi stranami sporné, že úpadca previedol na žalovaného Kúpnu zmluvou zo dňa 8.6.2009 nehnuteľnosti (resp. spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach), za prevod ktorých bola dohodnutá kúpna cena 1.200,- eur, ktorej vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 6.7.2009.

39. Zároveň vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že konkurzné konanie voči dlžníkovi (úpadcovi) začalo dňa 18.7.2012 a súd vyhlásil konkurz na úpadcu 24.10.2012.

40. Súd prvej inštancie správne posúdil zachovanie lehôt na úspešné odporovanie prevodu nehnuteľností na základe žaloby podanej dňa 7.10.2013 podľa § 57 ods. 2 a § 60 ods. 3 ZKR.

41. Žalovaný ani nerozporoval skutočnosť, že je spriaznenou osobou podľa § 9 ods. 1 písm. e) ZKR. V takomto prípade podľa § 60 ods. 2 ZKR platí vyvrátiteľná právna domnienka, že právny úkon bol urobený s úmyslom dlžníka ukrátiť svojich veriteľov a že druhá strana mala vedomosť o takomto úmysle dlžníka, t.j. opak v prípade sporu musí preukázať druhá strana, teda žalovaný.

42. Odvolací súd udáva, že k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa právnym úkonom dlžníka nemôže dôjsť v prípade, ak napadnutý právny úkon je tzv. ekvivalentným právnym úkonom, pri ktorom nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka. K zmenšeniu majetku dlžníka dochádza predovšetkým pri bezodplatných právnych úkonoch, pri ktorých dlžník poskytuje nejaký majetok alebo iné plnenie inej osobe bez protiplnenia. Za úkon, ktorý ukracuje uspokojenie veriteľa, možno považovať tiež úkon, ktorý síce je odplatný, avšak pri ktorom protiplnenie druhej strany právneho úkonu nie je ekvivalentné plneniu, ktoré na základe tohto úkonu poskytol dlžník.

43. Z obsahu spisu a to prihlášok pohľadávok veriteľov do konkurzu úpadcu vyplýva, že úpadca mal veriteľov so splatnými pohľadávkami v čase realizácie napádaného právneho úkonu. Žalovaný nepoprel tvrdenia žalobkyne, že v konkurze úpadcu nedôjde k ich (úplnému) uspokojeniu.

44. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že úpadca previedol sporné nehnuteľnosti za obvyklú cenu, správnosť takéhoto skutkového tvrdenia je spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť vykonané znalecké dokazovanie, ktoré podlieha hodnoteniu konajúceho súdu.

45. Správne súd prvej inštancie vychádzal zo záverov znaleckého dokazovania nariadeného v konaní, na základe ktorého všeobecná hodnota sporných nehnuteľností bola stanovená na sumu 22.485,- eur. Žalovaný napokon samotnú správnosť znaleckých posudkov č. 3/2019 znalca Ing. Róberta Dlhoša a č. 112/2020 znalca Ing. Martina Hromjáka nenamietal.

46. Podľa § 149 C.s.p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

47. Podľa § 151 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné (ods. 1). Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (ods. 2).

48. Z citovaného zákonného ustanovenia § 151 C.s.p. vyplýva, že skutkové tvrdenie sa považuje za nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo ak sa aplikuje právna domnienka uvedená v citovanom ustanovení, podľa ktorej platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec alebo ak ho síce poprela, ale neúčinne. Pre popretie skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení, to znamená, že protistrana, v tomto prípade žalovaný, musí nielen popierať tvrdenia žalobcu, ale musí uviesť vlastné tvrdenia a tieto musí preukázať, resp. predložiť alebo navrhnúť dôkazy na preukázanie týchto svojich tvrdení. Odvolací súd zastáva názor, že žalovaný síce namietal dôvodnosť žalobcom požadovanej výšky peňažnej náhrady 22.485,- eur, no na preukázanie svojich tvrdení však nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Neuniesol tak dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný v konaní na súde prvej inštancie tvrdil, že dohodnutá kúpna cena zodpovedá všeobecnej hodnote sporných nehnuteľností. Nestačia len všeobecné tvrdenia o nedôvodnosti výšky požadovanej peňažnej náhrady, je nevyhnuté ich aj preukázať. Žalovaný v konaní dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach neuniesol.

49. Žalovaný síce v konaní na súde prvej inštancie žiadal vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, no nesprávnosť už vykonaného znaleckého dokazovania, na záveroch ktorého súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie nespochyboval. Odvolací súd pritom upriamuje pozornosť žalovaného, že v podanom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p. nebol ani tvrdý.

50. Pokiaľ žalovaný namietal, že spoločnosť ASP CZECH s.r.o. odmietla prijať úpadcom ponúkané pozemky, odvolací súd udáva, že ASP CZECH s.r.o. nebola povinná prijať dlžníkom ponúkané náhradné plnenie a ak tak neurobila, neporušila žiadnu zmluvnú ani zákonnú povinnosť.

51. Z obsahu Kúpnej zmluvy zo dňa 8.6.2009 jednoznačne vyplýva jej predmet a to prevod tam uvedených nehnuteľností za dohodnutú cenu. Pokiaľ žalovaný namietal, že parcely č. 112 a č. 114 (evidované pôvodne na LV č. XXX, k.ú. C.) boli prevedené na úpadcu od ich pôvodného vlastníka E. E. v omyle, odvolací súd udáva, že samotná neplatnosť Kúpnej zmluvy zo dňa 8.6.2009 nebola v konaní preukázaná. Preto tvrdenia žalovaného, že na hodnotu týchto parciel nie je možné v spore prihliadať, nie sú relevantné. Predmetom tohto sporu je prevod konkrétnych nehnuteľností na žalovaného, pričom je bez právneho významu ako s nimi žalovaný, po tom čo ich nadobudol, následne naložil, resp. za akých dohodnutých podmienok realizoval ich následný prevod na ďalšie subjekty.

52. Odvolací súd nemohol prihliadať na odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie uvádzané žalovaným v odvolacej replike a jeho ďalších podaniach zo dňa 2.11.2022 a dňa 21.12.2022 a to s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, teda do 27.6.2022, čo dôvodne namietala aj žalobkyňa.

53. Civilné sporové konanie je ovládané zásadou neúplnej apelácie. To znamená, že odvolací súd je nielen súdom odvolacím - apelačným, ale je aj súdom skutkovým, teda môže preverovať správnosť skutkových tvrdení a skutkového záveru súdu prvej inštancie.

54. Žalovaný až po zákonnej koncentrácii konania (§ 154 C.s.p.) v odvolacom konaní uvádzal nové skutkové tvrdenia a predkladal ďalšie dôkazy, ktoré však neboli uvádzané a predložené ani v konaní na súde prvej inštancie, preto ide o novotu v odvolacom konaní, na uplatnenie ktorej neboli splnené zákonné podmienky uvedené v § 366 C.s.p., pričom odvolateľ nepreukázal, že tieto dôkazy bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d/ C.s.p.).

55. Žalovanému nič nebránilo dať si vyhotoviť znalecký posudok na určenie všeobecnej hodnoty prevádzaných nehnuteľností už skôr a to s poukazom na povinnosť strany konať starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Nešlo pritom o dôkaz ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedel, ani ich nemohol predvídať, resp. dôkaz, ktorý vyšiel najavo až po tom, ako mal žalovaný povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy.

56. Navyše odvolací súd udáva, že nedôvodný je poukaz žalovaného aj na iné rozhodnutia súdov, keďže tieto s prejednávaným sporom nesúvisia a týkajú sa iných strán.

57. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne ak vyslovil neúčinnosť Kúpnej zmluvy zo dňa 8.6.2009 a uložil žalovanému povinnosť vydať peňažnú náhradu vo výške 22.485,- eur, ktorej výška bola ustálená znaleckým dokazovaním v priebehu konania, keď dospel k správne záveru, že boli splnené všetky podmienky úspešnej odporovateľnosti tohto právneho úkonu podľa zákona.

58. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny.

59. Odvolací súd taktiež potvrdil ako vecne správny výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (výrok II.), ktorým žalobkyni ako úspešnej strane sporu priznal nárok na plnú náhradu trov konania podľa § 255 C.s.p. voči žalovanému, ktorý bol v spore neúspešný.

60. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyni, ktorá bola v tomto odvolacom konaní úspešná, priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalovaný. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

61. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak

bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom podľa § 429 ods. 1 C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).